

Kaj mi je tega treba?

Po zimi je bilo. Mračilo se je že, in napovedovala se je prav mrzla noč. Kajpak je bilo brez dvoma ne malo mraz, ker so se Videmski otroci tako hitro poskrili v hiše, ali vsaj v veže, dasi je po vasi vozil kruljev in slep mož z nekim godalom in godel proseč milodarov. O, naj bi bilo bolj toplo, kdo bi jih bil odgnal od godbe?

Betežni godec je imel pa ta večer posebno nesrečo. Njegov vodnik ga je popustil ter šel v gostilno gret se in pit, ne mené se za svojega tovariša, ki nikamor ni mogel. Kako neki? Še človek, ki je imel zdrave oči in noge, je moral prav oprezno hoditi, da mu ni spodletelo na spolzlih tleh, kam pa naj si upa slepec?

Čedalje bolj tema je bilo. Mož je vrtil svoje godalo, saj se je pri tem malo grel, videl pa tudi ni, koliko je še svetlo, ker je bil slep. Čakal je vodnika, pa ta je v gostilni čisto pozabil nanj.

Mož preneha. Čisto sam. Kliče vodnika; nobenega odgovora. Zopet zavrti godalo, da žalostno zadoni: »Le enkrat bi videl« ... Trobčevka je poprej videla vodnika, kako se je opotekal pobiraje krajcarje za kruljevega slepca, in je precej uganila, da ga je najbrž brezvestno popustil. Zato je povabila moža, naj se gre v hišo malo pogret. Seveda so bili otroci tega veseli, saj so vedeli, da voziček z godbo ne bo ostal sam zunaj. Brž so ga pomagali spraviti v hišo.

Tujec se je pri peči grel, otroci pa so zvedavo ogledovali godalo, Tonček je tudi malo zavrtil, da je zagodlo, in ker mož pri peči ni bil nič hud, začel je kmalu gosti, da je bilo kaj. Naveličal bi se menda ne bil nikoli, tako lepo se mu je zdelo, pa oče Trobec so mu ukazali, naj neha, da kaj ne pokvari.

»Vodnika imate pa nezanesljivega«, prične nato gospodar Trobec.

»Večkrat mi kakšno naredi, večkrat, pa kaj hočem? Sam ne morem po svetu, drugega človeka pa nimam, da bi hodil z menoj.« lajšal si je mož srce. »Pa čudno, da me zmeraj po zimi kaj doleti. Lani sem imel še

drugega vodnika. Kar mi nekega dné v snegu obnemore. On ni nikamor mogel, jaz tudi ne, pa že tudi na noč je šlo. Oba bi bila zmrznila, da ni k sreči neki hlapec prišel po tisti poti gredoč iz mlina. E, marsikaj moram izkusiti, oh, to vem le jaz! . . . In kaj mi je tega treba?»

»Ali že dolgo hodite okrog, ali ste bili morda v vojski ranjeni?» pozveduje Trobčevka.

»O, to je bilo vse drugače!« zdihne tujec. »Če hočete poslušajte, da povem, kako sem prišel ob nogo in oči. Morda bo za otroke dobro, če slišijo mojo zgodbo. — Bil sem star kakih deset let. Po navadi sem ubogal, včasih sem bil pa tudi strašno samogladen. In zato me je Bog udaril. Moj oče so bili natančni: kar so zapovedali, moralo se je zgoditi. Nekoč so mi po zimi rekli, naj repe nasekam za živino. Jaz sem se pa izmuznil in se šel drsat. Zato so mi zvečer naložili primerno kazen: 'Klečal boš na polenu tako dolgo, da zmoliš rožni venec. Le poklekni in začni.' Pa sem bil tako trmast, da nisem hotel. Kar iz hiše sem stekel ter se šel potepat po vasi. Doma so večerjali, molili, mene pa od nikoder. Mater je skrbelo, češ, zmrznil bo. Oče pa so bili druge misli: 'Ne bo zmrznil ne, v hlev bo skušal priti, le spat pojdi.' Res nisem zmrznil. Zlezel sem pri sosedu na svisli in se zaril v slamo. Nič me ni zeblo. Po noči pa se mi je sanjalo, da me iščejo oče s šibo, hočem jim uiti, skočim — — in ta trenutek sem padel v resnici s svislij na spodaj nastavljeni plug ter si zlomil nogo. Skoro gotovo sem se tudi pretresel kaj, ali samo prestrašil tako, jaz sam ne vem. Drugo jutro so me dobili vsega premrzlega. Vročinska bolezen me je spravila skoro na rob groba, pa Bog me je vendar še pustil na svetu, da se pokorim. Ozdravel sem še, pa oči so od takrat tako slabe, da včasih majhno vidim, včasih pa nič. Ker sem se tako prehladil, ni se hotela noga zaceliti, in zato sem tak, kakoršnega me vidite. O, kaj je meni tega treba!«

Mož je utihnil, mati pa izpregovoré:

»Tonček, le zapomni si, kar si sedaj slišal. Ti imaš tudi včasih kosmata ušesa.«

»O saj bom ubogal«, odgovoril je le-ta ter prestrašen gledal nesrečnega moža.

Drugo jutro je odšel slepec z vodnikom iz vasi. Ker je mož molčeč in le redkokdaj pove, zakaj je tak revež, zapisal sem vam njegovo povest v svarilo. Le gluhi nikar ne bodite, potem bo že! *J. Štrukelj.*

Mladi junaki.

Mladost razvnema našo kri,
Veselje v prsih nam kipi,
Junaki smo, ki mladih let
Pogumno gremo v širi svet.

Glavé si bistrimo, srce
Nauki zlati nam krepé,
Kar je težav, te jasni um,
Ž njim zmaga lahko naš pogum.

Kdo vsake bi stvari se bal,
Če v dar mu Bog srčnost je dal?
Odločnost le samó veljaj,
Po nji mladenič mož bo kdaj!

Zató junaki mladih let
Pogumno gremo v širi svet,
Mladost gorkó razvnema kri,
Veselje v prsih nam kipi!

